

19. marts 2010

**Resumé af
Indenrigs- og Sundhedsministeriets telefoniske udtalelse
til KL om udvalgsformandsefterløn**

KL havde til brug for rådgivning af en kommune i en konkret sag bedt Indenrigs- og Sundhedsministeriet om en vejledende udtalelse om forståelsen af reglerne om efterløn til udvalgsformænd jf. vederlagsbekendtgørelsens § 11. Den konkrete sag vedrørte formanden for en kommunes Folkeoplysningsudvalg. Den pågældende var formand i sidste valgperiode og blev i indeværende valgperiode genvalgt til posten. I sidste valgperiode blev der ydet formandsvederlag til denne. For indeværende valgperiode havde kommunalbestyrelsen derimod besluttet, at der ikke skulle ydes vederlag til formanden folkeoplysningsudvalget. KL ønskede på den baggrund oplyst, om formanden har ret til efterløn på nuværende tidspunkt, eller evt. først når vedkommende ikke længere er formand for folkeoplysningsudvalget.

Udtalt generelt, at kommunalbestyrelsen har valgfrihed med hensyn til, om formanden for et folkeoplysningsudvalg skal vederlægges eller ej, jf. § 9 i bekendtgørelse nr. 1461 af 19. december 2005 om vederlag, diæter, pension m.v. for varetagelse af kommunale hverv, som senest ændret ved bekendtgørelse nr. 1329 af 15. december 2009 (vederlagsbekendtgørelsen). Kommunalbestyrelsen har derfor mulighed for at ændre en beslutning om, at formanden for et folkeoplysningsudvalg skal vederlægges, således at varetagelsen af formandshvervet ikke længere berettiger til vederlag.

Endvidere udtalt, at retten til efterløn, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 11, stk. 1, for det første er betinget af, at hvervet som udvalgsformand ophører, og for det andet af, at den pågældende forud for ophøret er blevet vederlagt som formand for et af de i §§ 9, 15, eller 18 nævnte udvalg i en uafbrudt periode på mindst ét år.

Ophør

Det er lagt til grund, at der ikke i folkeoplysningsloven er fastsat nærmere regler om valg af formand for folkeoplysningsudvalget, herunder hvornår hvervet som formand for folkeoplysningsudvalget betragtes som ophørt.

Endvidere lagt til grund, at ophør af formandshvervet sker ved fratrædelse. Det kan for eksempel enten være i forbindelse med nedlæggelse af udvalget, hvis formanden ”væltet” eller fritages for hvervet i udvalgets funktionsperiode, eller

hvis formanden i forbindelse med udvalgets konstituering for den kommende funktionsperiode ikke genvælges som formand.

Udtalt, at retten til efterløn efter vederlagsbekendtgørelsens § 11 således forudsætter, at varetagelsen af formandshvervet ophører jf. ovenfor. Den omstændighed, at retten til vederlag for varetagelsen af formandshvervet ophører, medvirker ikke i sig selv til at udløse efterløn.

Ét års uafbrudt vederlæggelse

Det er lagt til grund, at formålet med § 11 er, at udvalgsformænd ved fratræden fra et lønnet hverv får mulighed for i en overgangsperiode at indrette sig på den heraf følgende indtægtsnedgang (indretningshensyn).

Det bemærkes i denne sammenhæng, at en udvalgsformand, der på et tidspunkt har modtaget udvalgsformandsvederlag, men som ikke modtager vederlag for varetagelsen af hvervet i perioden umiddelbart op til ophøret hermed, ikke i forbindelse med ophøret har behov for at indrette sig på det manglende vederlag. Det indretningshensyn, som det var formålet at varetage med indførelsen af udvalgsformandsefterlønsordningen, er således ikke til stede i forbindelse med fratræden fra et ulønnet hverv.

I denne sammenhæng henvises til pkt. 2.4.3. i vejledning nr. 9. af 9. februar 2007 om vederlag, diæter og pension m.v. for varetagelsen af kommunale hverv, hvoraf bl.a. følgende fremgår:

”Efterløn er som sådan ikke en rettighed, der løbende optjenes, men en (overgangs)ydelse, der beregnes på grundlag af vederlaget og ancienniteten som udvalgsformand på fratrædelsestidspunktet.”

Udtalt, at ud fra en formålsfortolkning af efterlønsretten til udvalgsformænd er det opfattelsen, at retten til efterløn også er betinget af, at en udvalgsformand har modtaget mindst ét års uafbrudt vederlæggelse for varetagelsen af hvervet umiddelbart op til det tidspunkt, hvor vedkommende ophører med varetagelsen heraf.